

Tenasüp Sanatı

Tenasüp (Uygunluk) Sanatı Nedir Hakkında Kısaca Bilgi ve Örnekler

Tenasüp sanatı, Türk edebiyatının ve halk sanatının bir türüdür ve özellikle Türk edebiyatında eşsiz bir yere sahiptir. Tenasüp, Türk müziğinde bir tür melodi ve ritimdir ve çok eski zamanlardan beri Türk kültüründe yer almaktadır. Tenasüp, düzenli ve kalın bir ritimle çalınan müziğin bir parçasıdır ve genellikle Türk halk şarkılarında kullanılır.

Tenasüp, Türk halk müziğinin en önemli türlerinden biridir ve Türk kültüründe önemli bir yere sahiptir. Tenasüp, Türk halk müziğindeki öncelikli ritim unsurlarından biridir ve müziğin tahmin edilemeyen ve heyecan verici bir doğal hareketi vardır. Tenasüp, Türk halk müziğinin en belirgin özelliklerinden biridir ve müziğin hareketli ve dans edilebilir bir yapısını oluşturur.

Tenasüp, Türk halk müziğinin belirgin bir ritmi olarak tanınır ve Türk müziğinin kalıcı bir parçasıdır. Tenasüp, Türk halk müziğindeki melodik ve ritmik unsurların birleşmesi sonucu oluşan bir müzik tarzıdır ve Türk halk müziğinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Tenasüp, Türk halk müziğinin zenginliğini ve çeşitliliğini gösterir ve Türk kültürünün öncelikli unsurlarından biridir.

Anlamca birbirine uygun düşen sözcüklerin bir arada kullanılması sanatına **tenasüp (uygunluk)** sanatı adı verilmektedir.

Uçun kuşlar uçun doğduğum yere
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere
Dikenler içinde sarı gül vardır
Aramazdık gece mehtâbı yüzün parlarken
Bir uzak yıldıza benzerdi güneş sen varken
Bu bendeki çölün suya çağrısı
Fecir vakti yıldızların ağrısı

Tenasüp (Uygunluk) Sanatı ile ilgili örnek test soruları ve çözümleri

I. Şehadet parmağıdır göğe doğru minare;
Her nakışta o mana: Öleceğiz ne çare?

II. Aramadık gece mehtabı yüzün parlarken
Bir uzak yıldıza benzerdi güneş sen varken

Bu dizelerde sırasıyla aşağıdaki edebi sanatlardan hangileri kullanılmıştır?

- A) Teşbih - tenasüp
- B) Tezat - teşbih
- C) Tenasüp - tezat
- D) Ad aktarması - intak
- E) Tezat - mübalağa

ÇÖZÜM: İlk beyitte "parmak göğe doğru uzanan minareye" benzetilmiştir. İkinci beyitte "gece, mehtap, yıldız, güneş" sözcükleriyle tenasüp yapılmıştır.

Aşağıdaki dizelerin hangisi araç içinde verilen söz sanatıyla ilişkilendirilemez?

- A) Oynak sular yalının alt katına misafir
Yeni dünyadan mahzûn, eski resimde safir (kişileştirme)

- B) Âşık dediğin Mecnun misali kör
Ne bilsin âlemde ne mevsimidir? (benzetme)
C) Laleyi, sümbülü, gülü hâr almış
Zevk u şevk ahlini âh u zâr almış (mübalağa)
D) Hangi suya daldın ki böyle güzelsin
Tutkun gözümde Leyla'ya, Şirin'e bedelsin (kinaye)
E) Elim değse soğuk sular tutuşur
İçim, dışım yandı gayrı, sevdiğim (tezat)

ÇÖZÜM: C seçeneğinde mübalağa yoktur. Lale, sümbül, gül sözcükleriyle tenasüp yapılmıştır.

Aşağıdaki dizelerin hangisine “tenasüp sanatı” kullanılmıştır?

- A) Vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü
Hiçbiriniz orada yoktunuz
B) Gördüm yapraklarımın bir bir döküldüğünü,
Baharda yaşamının bilmedim nedir tadı.
C) Ayrılık ruhumu elimden aldı
Gözlerim yollara takılıp kaldı
D) Saatler geçmiyor, yapayalnızım
Sensiz olmak mıdır hep alın yazım
E) Önce baygın bir iniltiydi yamaçtan duyulan
Sonra bir gölge belirmişti kuş uçmaz yoldan

Cevap: B

Ela gözlerini sevdiğim dilber
Sen benim derdimden deva bilmezsin
Sen nasıl tabipsin yoktur ilacın
Yürekte yaramı sarabilmezsin

Bu dörtlükte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Teşbih B) Tenasüp C) İstiare D) Tezat E) Teşhis

Cevap: B

Aşağıdaki dizelerden hangisinde tenasüp sanatı kullanılmıştır?

- A) Irmak denize koşar, bir kuzu meler gibi
Bir mermi ışık olur geceyi deler gibi
B) Elinde sükûtun nabzını dinle
Dinle de gönlümü alıver gitsin
C) Bir köprü kurup zulmetin ardından seherle
Bildim gülüp eğlenmeyi ömrümce kederle
D) Nihayet ben ağlarken toprağın yüzü güldü
Sokaklardan caddeye doğru sesler döküldü
E) Yine bir akşam oturuyordum kıyıda
Tatlı bir meltem okşuyordu yüzümü

Cevap: A